

Leereenheid 5 Zorg bieden aan zorgvragers met een psychogeriatrische aandoening (VIG)

**Kwalificatie : Verzorgende IG, niveau 3
(KD Verzorgende IG)**

**Overzicht van de leereenheden voor de kwalificatie Verzorgende IG, niveau 3
(kwalificatiedossier Verpleeg- en Verzorgingshuizen en thuiszorg)**

Gebaseerd op het profiel Verzorgende IG, Crebocode 23187, versie 2016 in het kwalificatiedossier Verpleeg en Verzorgingshuizen en thuiszorg, domein Zorg en Welzijn, Crebocode 25491.

Onderstaande informatie behoort er onlosmakelijk bij en is integraal verweven met alle leereenheden van de kwalificatie.

Leereenheden behorend bij de kwalificatie Verzorgende IG (VIG)		Werkprocessen kwalificatiedossier
1.	Plannen en voorbereiden van ondersteunende begeleiding en zorg	B1-K1-W1: Ondersteunt bij het voeren van de regie bij wonen en huishouden. B1-K1-W3: Stelt (mede) een zorgleefplan op. B1-K1-W9: Stemt zorgverlening af met alle betrokkenen. B1-K1-W10: Evalueert en legt de zorgverlening vast. B1-K2-W1: Werken aan eigen deskundigheid.
2.	Ondersteunen bij wonen, leven en welzijn (persoonlijk en omgeving)	B1-K1-W9: Stemt zorgverlening af met alle betrokkenen. B1-K1-W10: Evalueert en legt de zorgverlening vast. B1-K2-W1: werken aan eigen deskundigheid. B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg. B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers. P1-K1-W1: Biedt ondersteuning gericht op zelf- en samenredzaamheid. P1-K1-W2: Werkt verbindend samen met naastbetrokken en andere zorgverleners. P1-K1-W3: Biedt zorg in de woonsituatie. P1-K1-W4: Begeleidt een individu of een groep zorgvragers bij dagelijkse activiteiten.
3.	Individuele zorg verlenen	B1-K1-W2: Onderkent de gezondheidstoestand op somatisch en psychosociaal. B1-K1-W4: Biedt persoonlijke verzorging. B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager.

Leereenheden behorend bij de kwalificatie Verzorgende IG (VIG)		Werkprocessen kwalificatiedossier
		B1-K1-W7: Geeft voorlichting, advies en instructie. B1-K1-W8: Reageert op onvoorziene en crisissituaties. B1-K1-W10: Evalueert en legt de zorgverlening vast. B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid. B1-K2-W3: Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg.
4.	Verpleegtechnische handelingen en medicatie (veiligheid)	B1-K1-W5: Voert verpleegtechnische handelingen uit. B1-K2-W1: Werken aan eigen deskundigheid.
5.	Zorg bieden aan zorgvragers met een psychogeriatrische aandoening	P1-K1-W2: Werkt verbindend samen met naastbetrokken en andere zorgverleners. P1-K1-W3: Biedt zorg in de woonsituatie. P1-K1-W4: Begeleidt een individu of een groep zorgvragers bij dagelijkse activiteiten.

NB: keuzedelen: EVV; GVP(gesp verzorgende psychogeriatric); gerontopsychiatrie, GVS(gesp. verzorgende somatische zorgvragers), revalidatie, zorgtechnologie/domotica/ICT vaardigheden

Typering van het beroep

Algemeen

De Verzorgende IG werkt in verschillende branches van de verpleging en verzorging: de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, de gehandicaptenzorg, de geestelijke gezondheidszorg en de kraamzorg. De doelgroep waaraan de Verzorgende IG ondersteuning en zorg verleent is zeer divers. De doelgroep bestaat onder andere uit: oudere zorgvragers met beperkte zelfzorg, waaronder psychogeriatrische zorgvragers; chronisch zieken; volwassenen in klinische zorgsettings; revaliderende zorgvragers; zorgvragers met een handicap; zorgvragers met psychiatrische problematiek; barenden, kraamvrouwen en pasgeborenen.

De werkzaamheden hebben per branche een andere focus; de Verzorgende IG kan zorgvragers stimuleren, begeleiden en ondersteunen bij handelingen, maar kan handelingen ook overnemen als de zorgvrager en naastbetrokkenen deze niet zelf kunnen doen. Zij heeft daarbij een adviserende, initiërende en begeleidende rol.

Branchespecifiek

De Verzorgende IG in de VVT richt zich erop om de zorg uit te voeren in een vertrouwelijke sfeer. Ze bouwt een relatie op met de zorgvrager en naastbetrokkenen. Haar zorg is ondersteunend aan de zorg die de zorgvrager en naastbetrokkenen zelf uitvoeren. Ze stimuleert de zelf- en samenredzaamheid en heeft een vraag gestuurde houding. Zij sluit haar zorgverlening zo veel mogelijk aan op de wensen en gewoonten van de zorgvrager. Ze draagt bij aan de kwaliteit van leven van de zorgvrager en zet zich in om de zorgvrager met beperkte communicatiemogelijkheden zijn wensen kenbaar te laten maken. Ze is zich bewust dat ze een vertrouwensband opbouwt met de zorgvrager en naastbetrokkenen en weet dilemma's die hieruit voortkomen te hanteren.

Beroepshouding

De Verzorgende IG stelt zich flexibel op en is alert op verandering in zorgvragen. Zij¹ is integer en heeft een vraaggerichte, inlevende en sociale houding. De Verzorgende IG is creatief en proactief, meedenkend, treedt daadkrachtig op, komt afspraken na en toont initiatief en verantwoordelijkheid. Zij houdt bij haar werkzaamheden rekening met de mogelijkheden, wensen en gewoonten, normen en waarden, seksuele voorkeur, de culturele achtergrond en de levensbeschouwing van de zorgvrager², naastbetrokkenen³ en collega's. Ze is gericht op het bevorderen van de eigen regie. Ze werkt vraaggericht, efficiënt, methodisch, veilig, kostenbewust, milieubewust, hygiënisch en ergonomisch verantwoord.

De Verzorgende IG heeft een professionele beroepshouding die gebaseerd is op de beroepscode en de visie en richtlijnen van de instelling. Ze bewaakt de privacy van de zorgvrager en naastbetrokkenen, gaat op de juiste wijze om met vertrouwelijke informatie en bewaakt geheimhouding waar nodig. Haar eigen normen en waarden hanteert zij op een professionele manier en zij is zich bewust van het effect van haar eigen handelen en gedrag. Ze toont respect voor de zorgvrager en naastbetrokkenen en bewaakt dat ze zelf ook met respect wordt behandeld.

¹ * Daar waar in de tekst 'zij' staat wordt ook 'hij' bedoeld.

² ** De term zorgvrager wordt gebruikt voor cliënt, patiënt, zwangere, burende en kraamvrouw.

³ *** De term naastbetrokkenen wordt gebruikt voor mantelzorgers en vrijwilligers, ouders, verzorgers, familie, vrienden, cliëntsysteem en directe naasten.

Complexiteit (*branchespecifiek*)

De Verzorgende IG in de VVT beschikt over beroeps- en branchespecifieke kennis en vaardigheden om passende zorg en ondersteuning te bieden aan de verschillende doelgroepen van de VVT. Zij maakt onder andere gebruik van kennis van ziektebeelden in de VVT gericht op de chronische, revaliderende, geriatrische of psychogeriatrische zorgvrager en vaardigheden zoals het toepassen van begeleidingsmethodieken. Door de combinatie van kennis en vaardigheden, en het gebruiken en combineren van standaardprocedures en -methoden is ze in staat de zorgvrager en naastbetrokkenen te ondersteunen bij het realiseren van een optimaal niveau van autonomie en kwaliteit van leven zoals de zorgvrager die ervaart of wenst.

De Verzorgende IG in de VVT werkt in gemiddeld complexe zorgsituaties, veelal voorspelbare, niet levensbedreigende situaties. Zij krijgt ook te maken met levensbedreigende situaties, spanningen, tegengestelde belangen en veranderingen in de zorgsituatie. In het geval van veranderingen in de situatie van de zorgvrager, handelt de Verzorgende IG volgens procedures en maakt een inschatting van de mogelijke gevolgen en risico's van deze veranderingen en schakelt ze zo nodig een collega of leidinggevende in.

Wet en regelgeving

De wet BIG

Voor het beroep Verzorgende IG geldt artikel 34, Algemene Maatregel van Bestuur, besluit 463, waarin de opleidingseisen en het deskundigheidsgebied zijn omschreven. Wie een diploma heeft dat aan de eisen voldoet, heeft recht op het voeren van de beschermde opleidingstitel Verzorgende IG. Tijdens de opleiding tot verzorgende IG komen de volgende zorgcategorieën aan de orde, waaronder:

- kraamvrouwen en pasgeborene;
- zorgvragers met beperkte mogelijkheden tot zelfzorg, op somatisch of psychosociaal gebied
- geriatrische zorgvragers;
- chronische somatisch zieken;
- zorgvragers met een lichamelijke beperking;
- zorgvragers met een verstandelijke beperking;
- revaliderende zorgvragers.

5. Zorg bieden aan psychogeriatrische patiënten (VIG)

Titel van de kwalificatie	Verzorgende IG (VIG)
Titel van de leereenheid	5 zorg bieden aan psychogeriatrische patiënten
Gerelateerd aan NLQF/EQF niveau	3

Activiteit	Kennis	Cognitieve en praktische vaardigheden	Competenties (in termen van zelfstandigheid/verantwoordelijkheid)
<p>5.1 Opstellen en bespreken van het zorgleefplan. Het zorgleefplan uitvoeren en daarover rapporteren.</p> <p>5.2 Behartigen van kwaliteit van leven voor de zorgvrager met een psychogeriatrische aandoening.</p> <p>5.3 Begeleiden, adviseren en professionalisering van collega's en vrijwilligers.</p> <p>5.4 Werken aan het persoonlijk ontwikkelplan.</p>	<p><u>Feiten, abstracte begrippen, ideeën</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft kennis van branche specifieke methodieken. • Heeft kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk. • Heeft kennis van ketenzorg. • Heeft kennis van relevante ziektebeelden in de VVT gericht op zorgvragers met chronische, revaliderende, geriatrische, psychogeriatrische of gerontopsychiatrische aandoening. <p><u>Materialen en middelen</u></p> <p>--</p> <p><u>Theorieën, methoden, processen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft kennis van begeleidingsmethoden zoals 	<p><u>Toepassen van kennis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader. • Kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen. • Kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken. • Kan kennis van groepsdynamica toepassen. • Kan kennis van EHBO toepassen. 	<p>De Verzorgende IG in de VVT biedt zelfstandig en in teamverband vraaggerichte zorg en ondersteuning in verpleeg- en verzorgingshuizen en de thuiszorg. Ze is verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden met betrekking tot het onderkennen en benutten van de eigen kracht en mogelijkheden van de zorgvrager en naastbetrokkenen en het begeleiden en verzorgen van de individuele zorgvrager en naastbetrokkenen. Ze maakt vaak deel uit van (multidisciplinair) team dat als geheel betrokken is bij de ondersteuning van individuele zorgvragers. Relevante informatie, die ze tijdens haar werkzaamheden verkrijgt, geeft ze door aan haar leidinggevende, (multidisciplinair) team en/of collega's. Ze is</p>

Activiteit	Kennis	Cognitieve en praktische vaardigheden	Competenties (in termen van zelfstandigheid/verantwoordelijkheid)
	<p>belevingsgerichte zorg, PDL en palliatieve zorgverlening.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft kennis van de belangrijkste paradigma's (modellen en theorieën) in de (geschiedenis van de) gezondheidszorg en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening. • Heeft kennis van ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, co morbiditeit, functioneringsproblemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's m.b.t. de zorgcategorieën. 	<p><u>Probleemoplossende vaardigheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft inzicht in de gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep. • Kan de visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden. • Kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening. <p><u>Leer- en ontwikkelvaardigheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan reflectievaardigheden toepassen. <p><u>Informatievaardigheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan observatiemethoden en – technieken toepassen om informatie te achterhalen. • Kan op de computer werken met zorginformatiesystemen. <p><u>Communicatievaardigheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal, pre-verbaal en schriftelijk), passend bij de 	<p>verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden. Overstijgt een knelpunt haar deskundigheid dan schakelt zij leidinggevende, (multidisciplinair) team en/of collega's in. In acute of meer complexe situatie kan zij terugvallen op collega's of leidinggevende.</p>

Activiteit	Kennis	Cognitieve en praktische vaardigheden	Competenties (in termen van zelfstandigheid/verantwoordelijkheid)
		<p>wensen en mogelijkheden van de zorgvrager.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan kennis van diversiteit en interculturele communicatie toepassen. • Kan sociaal vaardig optreden in functionele contacten. 	

5.1 Activiteit	Leerresultaat
Opstellen en bespreken van het zorgleefplan. Het zorgleefplan uitvoeren en daarover rapporteren.	<p>Er is een vraaggericht zorgleefplan opgesteld met duidelijk doelen en activiteiten. De zorgvrager, naastbetrokkenen en betrokken zorgverleners stemmen in met de afspraken over de te verlenen zorg.</p> <p>De mate waarin de zorgvrager en naastbetrokkenen het zorgaanbod als effectief en ondersteunend ervaren is vastgesteld. Het zorgleefplan wordt op basis van de wens en behoefte van de zorgvrager opgesteld en bijgesteld.</p>
Deelactiviteiten	Gedragindicatoren
De Verzorgende IG stelt zich op de hoogte van de indicatie en/of zorgvraag van de zorgvrager en overlegt met de zorgvrager over de zorg op lichamelijk, psychisch en sociaal gebied die past binnen de indicatie en/of aansluit bij de zorgvraag. Ze stemt de benodigde zorg af op de inzet en mogelijkheden van naastbetrokkenen en neemt hierin de regie. Ze gebruikt de verzamelde gegevens uit de intake om het zorgleefplan (mede) op te stellen. Zij analyseert de verzamelde gegevens, waaronder overdrachten vanuit andere disciplines, formuleert (mede) zorg- en ondersteuningsdoelen en passende activiteiten en stelt (mede) het zorgleefplan op. Zij bespreekt het zorgleefplan met de zorgvrager en	<p>De Verzorgende IG:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyseert nauwkeurig de gegevens uit de intake; • gebruikt doelbewust de gegevens uit de intake om (mede) het zorgleefplan op te stellen; • formuleert duidelijke doelen en activiteiten in samenspraak met zorgvrager en naastbetrokkenen; • stemt tijdig het zorgleefplan af met zorgvrager en naastbetrokkenen.

<p>naastbetrokkenen en vraagt om instemming. Zij gebruikt het zorgleefplan voor het maken van haar eigen werkplanning.</p> <p><i>(Overtuigen, beïnvloeden, formuleren en rapporteren, analyseren)</i></p>	
<p>De Verzorgende IG neemt het voortouw, adviseert en evalueert met alle betrokkenen de effecten van de zorgverlening op de gezondheidstoestand, het welbevinden en de veiligheid in relatie tot de door de zorgvrager ervaren kwaliteit van leven en gaat na of de geboden zorg nog aansluit bij datgene wat nodig is. Zij rapporteert bevindingen, bijzonderheden en vervolgafspraken in het zorgdossier. Zij evalueert periodiek en aan het einde van het uitvoeringstraject de zorgverlening met alle betrokkenen.</p> <p><i>(Aandacht en begrip tonen, formuleren en rapporteren, op de behoeften en verwachtingen van de klant richten, samenwerken en overleggen)</i></p>	<p>De verzorgende IG:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vraagt actief en doelgericht naar de mening van de zorgvrager en naastbetrokkenen; • luistert aandachtig naar ervaringen, ideeën, behoeften en gevoelens van de zorgvrager en naastbetrokkenen; • stelt zo objectief mogelijk de mate van tevredenheid van de zorgvrager en naastbetrokkenen over de zorgverlening vast.

5.2 Activiteit	Leerresultaat
Behartigen van kwaliteit van leven voor de zorgvrager met een psychogeriatrische aandoening.	Er is rekening gehouden met de veranderingen op het gebied van wonen en welzijn in de samenleving en in het bijzonder op het gebied van psychogeriatric. Er is een juiste balans tussen zelfredzaamheid en overnemen van de regie.
Deelactiviteiten	Gedragsindicatoren
De verzorgende IG is verantwoordelijk voor het optimaal ondersteunen van de zorgvrager in het realiseren van zijn/haar kwaliteit van leven. Zij heeft hier vooral een vraag verhelderende en ondersteunende rol.	De Verzorgende IG: <ul style="list-style-type: none"> • zorgt voor een optimaal woon-/leefklimaat voor de zorgvrager; • draagt bij aan de structurele verbetering van systemen, kwaliteit en cultuur rond het aanbod van zorg en leefomstandigheden, door de instelling/organisatie; • zorgt voor continuïteit in aandacht, benadering en kwaliteit voor de zorgvrager.
Zij zorgt er voor dat de veiligheid gewaarborgd is en dat de zorgvrager zich in de zorgorganisatie geborgen en vertrouwd voelen. Zij is mede	De Verzorgende IG:

<p>verantwoordelijk voor het welzijn van de zorgvrager met psychogeriatrische aandoening in zijn woon-/ leefklimaat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ondersteunt door observatie en bespreking, indien het zorgaanbod of de leefomstandigheden mogelijk gewijzigd moeten worden; • bewaakt de actualiteit van het zorgleefplan, en beseft dat de zorgvrager niet altijd in staat is te communiceren over behoeften en wensen; • adviseert in situaties waar de belangen of het gedrag van verschillende zorgvragers elkaar in de weg lijken te zitten; • helpt de zorgvrager bij het maken van keuzes en beslissingen, waar de collega verzorgende (dagelijkse zorg) zelf niet uit komt.
<p>De Verzorgende IG hanteert de verschillende benaderingswijzen en gespecialiseerde interventies, die zijn ontwikkeld om beter met de psychogeriatrische problematiek en met zorgvragers met onbegrepen gedrag om te gaan. Zo nodig doet ze dit in overleg met andere disciplines.</p>	<p>De Verzorgende IG:</p> <ul style="list-style-type: none"> • initieert en organiseert verschillende benaderingen of het aanbod van andere activiteiten indien dit nodig lijkt (zoals belevingsgerichte zorg, zintuig activeren).

5.3 Activiteit	Leerresultaat
Begeleiden, adviseren en professionalisering van collega's en vrijwilligers.	De Verzorgende IG heeft vanuit haar eigen deskundigheid een bijdrage geleverd aan de professionalisering van collega's en vrijwilligers.
Deelactiviteiten	Gedragsindicatoren
De Verzorgende IG neemt de regie bij de directe zorg voor mensen met psychogeriatrische aandoening en adviseert als inhoudelijk deskundige collega's, mantelzorgers en vrijwilligers.	<p>De Verzorgende IG:</p> <ul style="list-style-type: none"> • begeleidt collega's en vrijwilligers in hun werk met zorgvragers met psychogeriatrische aandoeningen; • zorgt dat collega's en vrijwilligers over alle relevante informatie beschikken over zorgvragers met psychogeriatrische aandoening.
De Verzorgende IG is verantwoordelijk voor het ondersteunen van collega's en vrijwilligers in de omgang met zorgvragers met psychogeriatrische aandoening. Zij signaleert, geeft gevraagd en ongevraagd advies en beantwoordt vragen.	<p>De verzorgende IG:</p> <ul style="list-style-type: none"> • geeft gevraagd en ongevraagd advies aan collega's en vrijwilligers; • versterkt de professionalisering van collega's en geeft voorlichting aan vrijwilligers.

5.4 Activiteit	Leerresultaat
Werken aan het persoonlijk ontwikkelplan.	De Verzorgende IG heeft haar persoonlijk ontwikkelplan uitgevoerd waardoor zij haar deskundigheid verder ontwikkeld heeft. Zij is op de hoogte van actuele wet- en regelgeving en de actuele visie op zorg en welzijn. Zij heeft haar deskundigheid gedeeld met collega's.
Deelactiviteiten	Gedragsindicatoren
<p>De Verzorgende IG werkt aan haar eigen deskundigheid. Zij zorgt ervoor dat zij op de hoogte blijft van maatschappelijke, technologische en vakinhoudelijke ontwikkelingen. Zij leest daarvoor vakliteratuur en volgt bijscholing. Zij gebruikt informatie van de zorgvrager en naastbetrokkenen om haar deskundigheid te vergroten.</p> <p><i>(Vakdeskundigheid toepassen, leren)</i></p>	<p>De Verzorgende IG:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verkent actief mogelijkheden om kennis te vergaren, te delen en samen te ontwikkelen; • haalt doelgericht betekenis uit teksten met hoge informatiedichtheid: zowel mondeling als schriftelijk; • gebruikt informatie ter ondersteuning en verbetering van de zorg.
<p>De verzorgende IG reflecteert op haar eigen functioneren, vraagt om feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en onderneemt stappen om vakkennis, vaardigheden en beroepshouding te verbeteren.</p> <p><i>(Vakdeskundigheid toepassen, leren, formuleren en rapporteren)</i></p>	<p>De verzorgende IG:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebruikt passend taal- en woordgebruik voor de gesprekspartner; • gebruikt feedback doelbewust om zich verder te ontwikkelen.
<p>De verzorgende IG zorgt ervoor dat ze op de hoogte is van actuele wet- en regelgeving m.b.t. de beroepsuitoefening en van de actuele visie op zorg en welzijn. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over beroepstaken en werkzaamheden. Zo ontwikkelt zij zichzelf en levert zij een bijdrage aan de ontwikkeling van de beroepsuitoefening. Tevens draagt ze de beroeps- en organisatievisie uit naar anderen.</p> <p><i>(Vakdeskundigheid toepassen, leren, formuleren en rapporteren)</i></p>	<p>De verzorgende IG:</p> <ul style="list-style-type: none"> • deelt haar kennis en expertise; • draagt eigen kennis en expertise begrijpelijk over.